

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Liberec

Inspekční zpráva

Krakonošova základní škola Loukov

Adresa

Loukov 45, 513 01 Semily

Identifikátor školy: 600099148

Zřizovatel: Obec Háje nad Jizerou 1, 513 01 Semily

Školský úřad Semily, Ke Stadionu 183, 513 01 Semily

Termín konání orientační inspekce: 6., 11., 12. ledna 2000

Čj.	085 49/00-5023
Signatura	oh5zt104

ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Krakonošova základní škola v Loukově prošla v letech 1993 - 1996 rozsáhlou rekonstrukcí včetně přístavby tělocvičny a budovy pro II. stupeň v celkové částce 15 milionů Kč. Finanční prostředky byly zřizovateli přiděleny MŠMT ČR v rámci projektu „tří miliard“. Škola je tak mimořádně vybavena ke své činnosti optimálními materiálními podmínkami. Interiér obou budov včetně spojovacího traktu působí vysoce estetickým dojmem. Stávající budova nese v sobě charakteristické prvky historie a tradic původních krkonošských škol, budova nová je pojata z výtvarného hlediska jako stálá expozice a galerie žákovských prací.

Vzhledem k tomu, že škola nesplňuje požadovaný průměr žáků na třídu, má od MŠMT ČR udělenou výjimku hodnou zvláštního zřetele ze zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon) ve znění novely č. 138/1995 Sb. § 6 odst. 5 ze dne 15. července 1997 čj. 24513/97-60 na dobu pěti let počínaje školním rokem 1997/1998. Aktuálně školu navštěvuje 105 žáků s průměrem na třídu 13,2. Spádově to jsou děti z obcí Háje nad Jizerou, Benešov u Semil, Bystrá a Peřimov. Z úsporných důvodů jsou na I. stupni spojeny ročníky 2. a 3., na II. stupni jsou spojovány předměty výchovného charakteru. Součástí školy jsou mateřská škola, do které je zapsáno 21 dětí, školní družina s deseti zapsanými žáky a školní jídelna.

V základní škole působí 10 vyučujících, přičemž úplná odborná a pedagogická způsobilost všech 230 vyučovaných hodin činí 36,3 %. Bez odborné a pedagogické způsobilosti je vyučováno na I. stupni ve 4. ročníku, pouze s pedagogickou způsobilostí v ročnících 2., 3. a 5. Stoprocentní kvalifikovanost je zajištěna ve výuce 1. ročníku, českého a německého jazyka, matematiky, zeměpisu a chemie na II. stupni. Ve všech ročnících je vyučováno podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-20.

Orientační inspekce byla zaměřena na kvalitu vzdělávání na I. stupni (český jazyk a matematika). Na II. stupni se pozornost soustředila na výuku českého jazyka, zeměpisu a dějepisu. V oddílu hodnocení kvality řízení se inspekce dotkla základních sledovaných jevů (mimo mateřské školy a školní družiny) v oblasti plánování, organizování, vedení a motivování pracovníků a kontrolních mechanismů.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

I. stupeň

Český jazyk

Hospitovány byly tři hodiny ve třídách II./III., IV. a V. u tří vyučujících. Všechny paní učitelky byly na hodiny pečlivě připraveny, což se kladně odrazilo na organizaci, volbě forem a metod práce. Témata probíraného učiva korespondovala s učebním plánem a osnovami (tvrdé a obojetné souhlásky ve II./III. třídě, kategorie podstatných jmen ve IV. a shoda podmětu s přísudkem v V. třídě), cíle hodin odpovídaly aktuálnímu složení tříd.

Předmět ve sledovaných třídách je vyučován v jednom případě bez odborné i pedagogické způsobilosti, v případech ostatních pouze se způsobilostí pedagogickou. Tato skutečnost však nijak neovlivňuje kvalitu výuky. Ta probíhá v esteticky upravených třídách původní budovy se starším, ale funkčním nábytkem, který odpovídá věkovým proporcím žáků. V hodinách bylo dbáno psychohygienických zásad.

Organizace, formy a metody výuky zohledňovaly žáky slabší i žáky nadané. Ve spojených

ročnících (2. a 3.) byla vhodně střídána přímá a nepřímá práce v odděleních, některé činnosti konali žáci společně, pouze s odlišným stupněm obtížnosti. V pátém ročníku více převažoval frontální způsob výuky, což však nebylo v rozporu s převážně opakovacím charakterem učiva. Funkčně bylo užito učebnic vydavatelství Alter. Ve čtvrté třídě zadala paní učitelka žákům samostatný úkol s napsáním několika vět, jejichž slova začínala na stejné písmeno. Výsledkem bylo mnoho velmi vtipných větných spojení a v jednom případě i samostatný příběh. Všechny činnosti byly vzápětí vyhodnocovány s podrobným rozбором chyb. Dostatek času byl věnován opakování, pochopení gramatických vztahů a aplikaci učiva. Hodiny však postrádaly celkové zhodnocení s jasným závěrem.

Vstupní ani průběžná motivace nebyla příliš výrazná, jedna z hodin byla oživena návštěvou „Tří králů“ v dobových kostýmech. Této „události“ však nebylo dále využito. Všechny vyučující mají velmi hezký vztah k dětem, průběžně žáky hodnotí a aktivizují, což posiluje jejich sebedůvěru. Pravidelně opravují všechny písemnosti, grafická úroveň sešitů je dobrá.

Hodiny českého jazyka byly všechny hodnoceny jako velmi dobré.

Matematika

Navštíveny byly hodiny ve II./III. a V. třídě. Obě vyučující mají zpracované tematické plány učiva, které korespondují s učebním plánem a požadavky osnov. Zhlédnuté hodiny byly odučeny pouze s pedagogickou způsobilostí - paní učitelky jsou odborně způsobilé pro výuku na II. stupni (přírodopis - pedagogika, respektive německý jazyk - tělesná výchova), což ovšem nijak neovlivňovalo kvalitu vyučování.

Výuka probíhala v kmenových třídách s estetickým uspořádáním interiéru, kde je funkčně využíváno starších školních pomůcek (nástěnné obrazy, trojrozměrné demonstrační přístroje, vycpaniny zvířat) a výtvarných prací žáků. Bylo dbáno psychohygienických zásad, třídy byly průběžně větrány.

Probírané učivo (II./III. - tř. porovnávání a rozklad čísel v desítkové soustavě, V. tř. - zlomky, procvičování slovních úloh) odpovídalo učebním osnovám a tematickým plánům, podáváno bylo věcně, metodicky i didakticky správně. V obou hodinách byl uplatňován především frontální způsob práce s přihlédnutím k individuálním dispozicím žáků. Ve spojených ročnících paní učitelka vhodně střídala přímou a nepřímou práci v odděleních s rovnoměrným vytížením všech žáků. V 5. ročníku převažovala společná práce na tabuli, v sešitech a v učebnicích při opakování dosud probraného učiva. Především bylo dbáno na logickou stavbu zápisů slovních úloh včetně odpovědí celými větami. Žáci vykazovali dobré znalosti a matematické dovednosti, nebyly zaznamenány žádné projevy nekázně.

Motivace v V. tř. nebyla příliš výrazná, hodnocení žáků v obou třídách však bylo vesměs pozitivní. Bylo navazováno na předcházející znalosti s využitím okamžité analýzy chybných řešení. Sešity žáků jsou vyučujícími pravidelně kontrolovány, grafická úroveň je rozdílná. Hodiny byly charakteristické přátelskou atmosférou a přirozeným velice hezkým vztahem obou vyučujících k dětem.

Hodiny matematiky byly hodnoceny jedenkrát vynikající, jedenkrát velmi dobře.

II. stupeň

Český jazyk

Hospitována byla jedna hodina slohu v IX. třídě. Paní učitelka s plnou odbornou a pedagogickou způsobilostí byla na hodinu pečlivě připravena. Téma učiva (popis, charakteristika) odpovídalo osnovám, výukový cíl korespondoval s aktuálním složením třídy.

Výuka probíhala v esteticky upravené, světlé a čisté třídě s novým školním nábytkem. Používané učební pomůcky (reprodukce uměleckých děl, učebnice vydavatelství SPN a.s.) byly charakteristické pro dané učivo a ročník. Psychohygienické zásady stavby hodiny byly dodrženy.

Celková organizace vyučovací jednotky vycházela především ze spontánních verbálních potřeb žáků. Vhodně bylo z metodického hlediska využito domácího úkolu (popis výroby krmítka), na který navazoval společný popis uměleckého díla. Zde bylo využito mezipředmětových vztahů s výtvarnou výchovou a postřehových pocitů žáků. Na nich pak byla patrná velmi dobrá orientace ve výtvarných technikách. Po zvládnutí tohoto úkolu následovala charakteristika osoby s teoretickým úvodem charakteristiky vnější, vnitřní, přímé a nepřímé. Žáci pracovali svým individuální tempem, samostatně vyhledávali zadané úkoly v textu, dobře užívali vhodných jazykových prostředků. Logickým vyústěním hodiny bylo po společném zopakování zadání nového domácího cvičení s vystižením charakteristiky rodinného příslušníka.

Hodina byla motivačně uvedena, vyučující dokázala velmi vhodně metodicky využít dosud získaných znalostí žáků a dále je tvořivě rozvíjet. Výuka se odvíjela v přátelské atmosféře vzájemné důvěry, vyučující projevovala velmi hezký vztah k dětem. Její hodnocení výkonů jednotlivých žáků bylo pozitivní.

Zhlédnutá hodina byla hodnocena jako vynikající.

Zeměpis, dějepis

Hodinové dotace obou předmětů v jednotlivých ročnících odpovídají zvolenému vzdělávacímu programu. Obsah a rozsah učiva je v souladu s požadavky osnov i se zpracovanými tematickými plány. Předměty jsou vyučovány s odbornou i pedagogickou způsobilostí.

Výuka probíhá v kmenových třídách, které jsou dostatečně vybaveny různým množstvím potřebného materiálu (nástěnné mapy, atlasy, učebnice, odborné publikace, didaktická technika, vlastnoručně vyrobené pomůcky vyučujícími).

Hospitovány byly dvě hodiny zeměpisu v VIII. a IX. třídě a jedna hodina dějepisů v IX. třídě u dvou vyučujících. Hodiny byly velmi pečlivě připraveny organizačně i metodicky. Zařazeny byly různé formy činností s prvořadým důrazem na orientaci v mapě. Probírané učivo zeměpisu (povrch ČR, opakování USA) i dějepisů (I. světová válka) bylo podáváno věcně správně a s maximálním zaujetím vyučujících pro své předměty. Jedna z hodin zeměpisu byla koncipována jako společná cesta za poznáním přírodních krás USA v kombinaci s pohlednicemi, materiály cestovních kanceláří, nástěnnou mapou a školními atlasy. Druhá hodina charakterizovala povrch ČR s ohledem na geologický vývoj s využitím mezipředmětových vztahů s přírodopisem. Žáci v hodinách zeměpisu neužívají klasických sešitů, ale tzv. „zeměpisné desky“, kam si zaznamenávají do předem předtištěných slepých map důležité údaje z probíraného učiva. V dějepisném učivu bylo využito kromě učebnic a historických atlasů i dalších odborných publikací s cílem co nejvíce přiblížit žákům probíranou látku. K tomu velmi dobře sloužilo funkční schéma válčících zemí Dohody a Trojspolku s daty vypovězení války, které vyučující nakreslila na tabuli. I zde bylo využito mezipředmětových vztahů se zeměpisem a občanskou výchovou.

Hodinami prolínaly vstupní motivace, funkční využívání dalších zdrojů informací ve výkladu vyučujících a praktické dovednosti v orientaci na mapě. Žáci byli hodnoceni převážně pozitivně, měli dostatek prostoru pro rozvoj svých komunikativních dovedností a vyjádření vlastního názoru. V hodinách vládla pracovní atmosféra vzájemného porozumění.

Hodiny zeměpisu byly hodnoceny jedenkrát velmi dobře, jedenkrát jako vynikající, hodina dějepisu velmi dobře. Celková úroveň zhlédnutých hodiny je velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Výuka probíhá v málo početných třídách, což se odráží na celkově vyšší vytíženosti všech žáků. Zvýšená péče je věnována žákům slabším i nadaným. Tato vnitřní diferenciacce je založena na individuálním přístupu vyučujících k dětem a jejich velmi dobrých znalostech osobnosti každého žáka.

Plánování a příprava výuky, personální i materiální podmínky na I. a II. stupni jsou ve sledovaných předmětech vynikající až velmi dobré. Organizace, formy a metody práce se pohybují v pásmech vynikající až dobrý. Motivace a hodnocení vyučujícími, vzájemná interakce a komunikace mezi žáky a vyučujícími je vynikající až velmi dobrá.

Celková kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech je na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitel školy má zpracovaný „Plán práce Krakonošovy základní školy v Loukově“, který vychází z nestandardního postavení školy, která se dlouhodobě potýká s nedostatečným počtem žáků. Prvořadým úkolem se jeví udržení školy se stávajícím vysokým standardem materiálního zázemí a umožnit tak i v následujících letech žákům právo na vzdělání ve své obci. Tento plán je každoročně aktualizován, vychází z analýzy, podmínek a prostředí školy a vymezuje činnost v oblasti pedagogické a výchovně-vzdělávací.

Důraz je položen na celkovou kultivovanost žáků prostřednictvím estetického působení interiéru školy, spolupráci školy s veřejností a na vytváření podmínek, kdy všichni zúčastnění se ve škole cítí dobře. Plánování má veřejný charakter, vyučující i provozní zaměstnanci mají možnost se k řešeným problémům bezprostředně vyjadřovat.

V rámci nepovinných předmětů škola nabízí svým žákům pohybové a sportovní hry, náboženství římsko-katolické a anglický jazyk.

Škola nevykazuje integrované žáky.

Plánování je na dobré úrovni.

Organizování

Vzhledem k malému počtu tříd ředitel školy nemá svého zástupce. V organizaci řízení je uplatňována zásada individuální zodpovědnosti každého pracovníka za svěřený úsek své působnosti. Činnost žáků je vymezena školním řádem, který sice neformálně, ale jednoznačně určuje nejen pravidla a povinnosti, ale i práva žáků. Součástí školy je mateřská škola, kde vedoucí učitelka má stanoveny vlastní pedagogické kompetence. Předmětem inspekce však nebylo hodnocení mateřské školy.

Tok potřebných informací ve škole je zajišťován každodenním kontaktem všech vyučujících i provozních zaměstnanců s ředitelem školy. Pro vnitřní potřebu vydává škola vlastní časopis „Krakonošovo ucho“. Rodiče žáků jsou pravidelně informováni o prospěchu a chování svých dětí prostřednictvím notýsků a žákovských knížek. Rodičovské schůzky se konají dvakrát do roka. Své konzultační dny má i výchovný poradce.

Škola se velmi dobrým způsobem prezentuje na veřejnosti. Pravidelně přispívá svými texty

i výtvarnými pracemi do občasného zpravodaje Obecního úřadu v Hájích nad Jizerou „Obecní bubeník“. Je pravidelným pořadatelem školních plesů a divadelních představení. S těmito představeními, ve kterých hrají žáci i učitelé, škola vystupuje nejen v tělocvičně, ale i v širším okolí.

Škola je již po několik let aktivním účastníkem projektu „Zdravá škola“, který organizuje Národní centrum podpory zdraví v Praze.

Kontrolována byla předepsaná dokumentace dle § 38a odst. 1 písm. a) - l) zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon) v platném znění. Nebylo shledáno závad.

Výroční zpráva školy je zpracována stručně, poskytuje však základní potřebné informace určeným subjektům i veřejnosti.

Organizování je na velmi dobré úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

Všichni pracovníci se dle svých možností a schopností podílejí na chodu školy. Jsou zde patrné velmi dobré interpersonální vztahy, což umožňuje řediteli demokratický a humánní způsob vedení založený na vzájemném konsensu.

Ředitel má stanovena kritéria pro stanovení výše osobního ohodnocení pracovníků školy. Je využívána odbornost a kreativita všech pedagogů, kteří se pravidelně účastní školních i mimoškolních akcí pro žáky. Začínající pedagogové mají zajištěnu odbornou pomoc ředitele školy i ostatních zkušených kolegů.

Učitelé se podílejí na svém sebevzdělávání u akreditovaných center (cizí jazyky, protidrogová problematika), organizují výměnné pobyty dětí 6. - 9. ročníků v SRN v rámci Česko-německého fondu budoucnosti.

Pracovníci školy jsou ke své práci vhodně motivováni. Tato oblast je hodnocena jako velmi dobrá.

Kontrolní mechanismy

Ředitel školy provádí kontrolu výchovně-vzdělávacího procesu. Vyučující zadávají srovnávací prověrky, kdy je pečlivě sledován přechod žáků mezi jednotlivými ročníky. Výsledky se analyzují na pedagogických radách a stanovují se konkrétní kroky k zajištění odpovídajícího prospěchu žáků. Celkový prospěchový průměr je slabší, protože již po několik let jsou v jednotlivých třídách zaznamenávány výsledky buď vynikající nebo silně podprůměrné.

Kontrola hospodaření se státními prostředky je prováděna průběžně každý měsíc v počítačové podobě, inventarizace pomůcek a majetku je realizována v součinnosti se zřizovatelem.

Kontrolní nástroje jsou vytvořeny a hodnoceny jsou jako dobré.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy je v souladu s právními předpisy. Celková kvalita řízení je založena na demokratickém principu a inspekce ji hodnotí jako velmi dobrou.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

V průběhu orientační inspekce byla sledována i oprávněnost výjimky udělenou MŠMT ČR z § 6 odst. 5 zákona č. 29/1984 Sb. ve znění novely č. 138/1995 Sb., o soustavě základních

škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon) vzhledem k nedostatečnému počtu žáků na třídu.

Obec doplácí finanční prostředky na chod školy do výše okresního normativu. Škola zajišťuje základní vzdělání žáků ve velmi dobré kvalitě, proto inspekce konstatuje oprávněnost udělení výše uvedené výjimky.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy
- Rozhodnutí MŠMT ČR o udělení výjimky z počtu žáků čj. 24 513/97-60 ze dne 15. 7. 1997
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol čj. P-820/99-Kp ze dne 14. 9. 1999
- Plán práce Krakonošovy základní školy v Loukově
- Školní řád
- Výroční zpráva školy
- Rozvrhy hodin
- Podkladová inspekční dokumentace
- Kronika školy
- Tematické plány učiva sledovaných předmětů
- Písemné práce žáků
- Notýsky, žákovské knížky
- Hospitační záznamy inspekce

ZÁVĚR

Podmínky vzdělávání:

Výuka a výchova probíhá ve vysoce estetickém prostředí obou školních budov I. a II. stupně v podnětném klimatu malého počtu žáků s výborným sociálním zázemím. Škola je vybavena odpovídajícím množstvím učebních pomůcek a didaktické techniky. Na standardní úrovni tohoto typu venkovské školy je hodnocena odborná a pedagogická způsobilost vyučujících.

Podmínky vzdělávání jsou na velmi dobré úrovni.

Průběh vzdělávání:

Hospitováno bylo v devíti vyučovacích jednotkách na I. a II. stupni. Hodiny byly hodnoceny v rozmezí velmi dobrý až vynikající.

Průběh vzdělávání je hodnocen jako velmi dobrý.

Řízení školy:

V řízení školy jsou uplatňovány prvky vzájemné spolupráce, toleranci a stanovení jasných kompetencí v jednotlivých oblastech života školy.

Řízení školy je hodnoceno jako velmi dobré.

Celkově je škola hodnocena ve sledovaných oblastech jako velmi dobrá.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Pavel Antoš	Antoš, v. r.

V Semilech dne 2. února 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4. února 2000

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Mgr. Miloslav Šulc	Mgr. M. Šulc, v. r.

Předmětem orientační inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Semily	18. 2. 2000	085 89/00-5023/A
Zřizovatel Obec Háje nad Jizerou	18. 2. 2000	085 89/00-5023/B

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	-----